

a jejímu chudinskému fondu. V prohlášení tom zřejmě obsažena jest žádost konsorcia, aby pozemky nadační nebyly přikázány do vlastnictví drobným pachtýřům, nýbrž aby ponechány byly nadaci k plnění jejich humanitních úkolů, kterážto žádost svým obsahem není ničím jiným než uplatněním přednostního nároku dle cit. zák. ustanovení. Sluší ovšem uvážiti, zda nadace nároku takto uplatněného se nevzdala tím, že konsorcium pustilo se do jednání s drobnými pachtýři o jich nároku a uzavřelo s nimi dokonce dohodu o ceně za požadované pozemky.

Nss neshledal, že touto dohodou pozbyla nadace svého přednostního nároku na uvedené pozemky, neboť i kdyby vzdání se zmíněného nároku tvořilo skutečně jeden ze článků uzavřené dohody, mohlo býti právně účinným jen tehdy, kdyby dohoda sama byla perfektní a právně účinnou. Taková dohoda však se nestala, neboť správa nadační nemohla bez souhlasu nadačního úřadu ani uzavřít dohodu o přeměně nadačního jmění pozemkového v kapitál peněžitý, ani vzdáti se nějakého nároku nadaci příslušejícího. Teprve udělením souhlasu nadačního úřadu mohlo dojíti k perfektní dohodě a vzdání se přednostního nároku. Souhlas ten však dle spisů udělen nebyl. Zda přednostní nárok nadace uplatněn byl řádně a včas, dlužno posouditi na podkladě předpisů platných v době, kdy nárok ten u příslušného úřadu byl vznesen. Zák. z 27. května 1919 č. 318 Sb. nestanovil určitou lhůtu, během které musil by přednostní nárok býti uplatněn, aby k němu vůbec hleděno býti mohlo, rovněž nestanovil, že by nárok ten musil zvlášť nějak býti osvědčen. Dlužno proto míti za to, že mohl býti vznesen do té doby, dokud pozemky nebyly přikázány drobným pachtýřům a že stpů měl důvodnost nároku toho zjistiti ex officio v celém jeho rozsahu.

Teprve §em 1 c) zák. z 1. dubna 1921 č. 166 Sb. bylo stanoveno, že nárok uplatniti jest nejdéle do 3 týdnů od dne, kdy uplyne lhůta k přihláškám pachtýřů a nařízeno, že uplatněný nárok má pokud možno býti osvědčen. Oznámení po uvedené lhůtě učiněná měl soud odmítnouti a limine. Úřad domnívaje se, že nadace uplatnila nárok svůj teprve prohlášením zsp-é, posuzuje včasnost a formální náležitosti do-tyčného oznámení dle zák. č. 166/1921.

Jak však svrchu bylo uvedeno, uplatnila nadace zmíněný svůj nárok již dne 25. listopadu 1919, tudíž dříve, než pozemky přiřknuty byly drobným pachtýřům, a než nabyly působnosti cit. zák. Ale pak uplatněn byl nárok onen řádně a včas.

Z uvedeného plyne, že úřad nesprávně posoudil po stránce právní, jak prohlášení správy nadační z 25. listopadu 1919, tak i dohodu mezi správou nadační a drobnými pachtýři, a dospěl tak k mylnému závěru, že přednostní nárok nadací vůbec uplatněn nebyl, případně že nebyl uplatněn včas, a že nadace sama nároku toho se vzdala.

Bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti dle § 7. zák. o ss.

Č. 3488.

Školství. — Administrativní řízení: * Vysloví-li úřad v řízení dle § 20 zák. ze 27. listopadu 1905 č. 4 ex 1906 mor. z. z., že děti školu navštěvující jsou národnosti odlišné od zjištěné národnosti

otce, jest podstatnou vadou, neuvedl-li zvláštní skutkové okolnosti, na jejich základě k tomuto úsudku dospěl.

(Nález ze dne 14. dubna 1924 č. 6070.)

V ě c: Místní školní rada ve V. a spol. (adv. Dr. B. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o vyloučení dětí ze školy.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení, pokud jde o děti Marii, Aloise a Annu B. a Štěpánku S.; jinak stížnosti zamítají se jako bezdůvodné.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím vyslovilo min. škol., že provedeným šetřením a výslechem odpovědných zástupců dětí bylo zjištěno, že děti Štěpána S., Alois H. a Marie, Alois i Anna B., které docházejí do německé školy, nesporně náležejí české národnosti a že se následkem toho a na základě § 20 zák. z 27. listopadu 1905 č. 4 mor. z. z. ex 1906 vylučují z návštěvy veřejné obecné školy ve V. a jsou povinny docházeti do veřejné obecné školy s českým jazykem vyučovacím ve V.

Rozhoduje o stížnostech řídil se nss těmito úvahami:

Co do merita zdůrazňují stížnosti, podrobně uvádějíce národnostní poměry rodinné u jednotlivých dětí, že národnost otců všech dětí jest německá. — —

Při zjišťování národnosti dítek v enuciátu uvedených řídil se úřad zřejmě národností matek, neboť ohledně otců dítek byly vyšetřováním zjištěny vesměs jen takové znaky, které vylučují úsudek na jejich českou národnost. Chtěl-li však úřad vysloviti, že děti jsou národnosti odlišné od zjištěné národnosti manželských otců, která podle dosavadní konstantní judikatury tohoto soudu jest zásadně směrodatnou (§§ 92, 139, 141 a 143 o. z. o.), měl v odůvodnění svého rozhodnutí vytknouti ony zvláštní skutkové okolnosti, které přiměly jej k úchylce od uvedené zásady a na jejich základě dospěl k svému úsudku o české národnosti dětí. Neučinil-li tak, stížil straně právní obranu a znemožil nss-u přezkoumání, i trpí jeho nál. podstatnou vadou, pro kterouž jej pokud běží o děti Marii, Aloise i Annu S. slušelo podle druhého odst. § 6 zák. o ss zrušiti.

Č. 3489.

Š k o l s t v í: I. Při nuceném nájmu podle § 7 zák. č. 189/1919 je nezákonným ustanovení, že úřadu je vyhraženo přiřknouti zabraný byt i jinému učiteli (bez omezení na učitele škol menšinových). — II. Kdy je nuceným nájmem ohroženo vlastní bydlení vlastníka domu?

(Nález ze dne 14. dubna 1924 č. 6388).

P r e j u d i k a t u r a: Boh. 702, 3312 adm. a jiné.

V ě c: Ferdinand B. v O. proti ministerstvu školství a národní osvěty o nucený nájem bytu.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se jednak pro vady řízení, jednak pro nezákonnost.